

آئین نامه تاسیس مرکز مشاوره و ارائه خدمات پرستاری

ماده ۱- تعاریف مرکز مشاوره و ارائه خدمات پرستاری:

به محلی اطلاق می شود که طبق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی جهت انجام خدمات پرستاری در سطوح مختلف پیشگیری مطابق با شرح وظایف و اختیارات تعیین شده پس از اخذ مجوز ، توسط افراد واجد شرایط و با صلاحیت دائر گردد. و از این پس در این آئین نامه به عنوان مرکز به آن اشاره می شود.

ماده ۲- هدف:

تأمین ، حفظ و ارتقاء سطح سلامت جامعه از طریق ارائه خدمات پرستاری در سطوح مختلف پیشگیری با توجه به ضوابط به شرح زیر:

۱-۱- ارائه خدمات مشاوره ای و آموزش خود مراقبتی .

۲-۲- استفاده بهینه از توان نیروهای کارآمد و متخصص پرستاری در جهت رفع مشکلات بهداشتی درمانی و توانبخشی با توجه به استانداردها و محدوده وظایف پرستار.

۲-۳- کاهش هزینه های بهداشتی ، درمانی و توانبخشی جامعه و کاهش هزینه تخت روز درمانی کشور.

۲-۴- فراهم نمودن زمینه مشارکت مردمی در ارائه خدمات بهداشتی مراقبتی -درمانی و آموزشی.

۲-۵- ارائه خدمات بهداشتی مراقبتی-درمانی و آموزشی با توجه به استانداردها.

۲-۶- ایجاد زمینه ها مناسب برای اشتغال پرستاران در جهت ارتقاء و سلامت جامعه و رفاه اجتماعی.

ماده ۳- تعاریف مفاهیم خدمات پرستاری:

الف- پرستاری:

پرستاری عبارت است از کمک به فرد سالم یا بیمار در انجام آن دسته از فعالیتهایی که سبب حفظ و ارتقاء سلامتی گردد به نحوی که اگر فرد توانائی ، اراده و یا آگاهی لازم را داشت ، می توانست آن فعالیتها را بدون کمک انجام دهد.

ب- کارکنان پرستاری:

۱- پرستار:

پرستار به فردی اطلاق می شود که دوره آموزش پرستاری (کاردانی-کارشناسی-کارشناسی ارشد دکترا) را طبق ضوابط شورای عالی برنامه ریزی آموزش عالی در یکی از دانشکده های مصوب شورای گسترش دانشگاهها و یا دانشکده های معتبر خارجی طی نموده و مدرک تحصیلی او به تأیید اداره کل فارغ التحصیلان وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

۲- بهیار:

بهیار به فردی اطلاق می شود که دوره آموزش بهیاری را طبق مصوبات آموزش و پرورش و وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی در یکی از آموزشگاههای بهیاری مجاز گذرانده و گواهی مربوطه به تأیید وزارت آموزش و پرورش رسیده باشد.

۳- کمک بهیار:

به فردی اطلاق می شود که دوره آموزش کمک بهیاری را طبق مصوبات وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی طی کرده و موفق به اخذ گواهی مربوطه شده باشد.

ماده ۴- وظایف مرکز :

قلمرو فعالیتهای مرکز به شرح زیر است:

الف- فعالیتهای عمومی

۱- آموزش بهداشت عمومی در سطوح مختلف جامعه متناسب با نیاز مددجویان (فرد- خانواده- جامعه)

۲- بررسی و شناخت وضعیت سلامت (جسمی-روانی-اجتماعی و معنوی) مددجویان و در صورت لزوم ارجاع به موقع به مراکز بهداشتی ، درمانی و مؤسسات توانبخشی.

۳- بازدید منزل و ارائه خدمات آموزشی ،مراقبتی- درمانی لازم در تمام مراحل (قبل از پذیرش بیماران و بعد از ترخیص از بیمارستان)

۴- آموزش خود مراقبتی به بیماران/مددجویان به منظور پیشگیری از عوارض مربوطه.

۵- انجام روشهای مراقبتی مجاز در قالب شرح وظایف رده های مختلف.

۶- شناسائی مددجویان جامعه و ارجاع به موقع به مراکز بهداشتی درمانی و توانبخشی در زمان بازدید و پیگیری موارد مشخص.

۷- آموزش ارائه خدمات مراقبتی-درمانی به منظور بازتوانی و نوتوانی مددجویان
(کودکان معلول - معلولین جسمی و روانی ، سالمندان و ...)

ب) مسئولیتهای مدیریت مرکز:

- ۱- برنامه ریزی و سازماندهی براساس اهداف تعیین شده.
- ۲- تامین و معرفی کارکنان پرستاری به متقاضیان دریافت خدمات پرستاری.
- ۳- نظارت برچگونگی انجام فعالیتهای مرکز
- ۴- اجرای برنامه های آموزشی مستمر جهت ارتقاء کیفیت خدمات.
- ۵- ارزشیابی برنامه های خدمات ارائه شده.
- ۶- جمع آوری اطلاعات و ارائه آمار به مراجع ذیربط.
- ۷- همکاری در انجام پژوهشهای کاربردی با محققین و پژوهشگران.
- ۸- اجرای بخشنامه های صادره از مراجع ذیصلاح در رابطه با وظایف مرکز.
- ۹- اعلام لیست و فهرست کارکنان مرکز در ساعات مختلف کاری به دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه.
- ۱۰- رسیدگی به شکایات بیماران و مراجع ذیصلاح و پاسخگویی به آنها.

ماده ۵- کارکنان مرکز:

الف- موسس مرکز:

پرستار یا پرستارانی هستند که مجوز تاسیس مرکز را اخذ کرده و رئیس مرکز را انتخاب می کند.

ب- رئیس مرکز:

پرستاری است که مدیریت مرکز را براساس ضوابط و شرح وظایف تعیین شده عهده دار است و پاسخگوی کلیه امور جاری مرکز می باشد.

ج) سوپروایزر:

۱- سوپروایزر ثابت مرکز در شیفتهای مختلف صبح-عصر-شب مسئول رسیدگی به نیازهای بیماران/مددجویان و مشکلات مرکز می باشد.

۲- سوپروایزر غیرثابت جهت نظارت و ارزشیابی ارائه خدمات به مددجویان

د: کارکنان

۱- کارکنان در گردش شامل پرستاران با تخصص های مختلف، بهیاران و کمک بهیاران متناسب با خدمات

۲- کارکنان پشتیبانی: متناسب با حجم کار.

ماده ۶- شرایط متقاضیان کار در مرکز:

الف- شرایط عمومی برای کلیه کارکنان مرکز:

۱- داشتن گواهی عدم سوء پیشینه کیفری

۲- ارائه گواهی انجام خدمات قانونی

ب) شرایط اختصاصی:

۱- موسس مرکز:

- دارا بودن حداقل مدرک کارشناسی پرستاری

۲- رئیس مرکز:

- دارا بودن مدرک کارشناسی ارشد با حداقل دو سال سابقه کار در مراکز بهداشتی-درمانی و آموزشی... و یا مدرک کارشناسی با حداقل پنج سال سابقه کار مفید در مراکز یاد شده.

تبصره ۱- گذراندن طرح جزء سوابق کاری محسوب می شود.

تبصره ۲- موسس مرکز در صورت واجد شرایط بودن می تواند رئیس مرکز نیز باشد.

ماده ۷- پزشکان، پرستاران، پیراپزشکان و سایر حرف وابسته به گروه پزشکی می توانند با مرکز قرارداد مشاوره منعقد نمایند.

ماده ۸- حق العمل (کارمزد):

با توجه به مصوبات و طبق دستورالعملها و تعرفه های اجرایی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

ماده ۹- روش پذیرش بیمار/مددجو:

۱- ارجاع از موسسات بهداشتی درمانی (دولتی و خصوصی).

۲- ارجاع از مطب پزشکان.

۳- مراجعه مستقیم مددجو یا وابستگان وی همراه دستور پزشک معالج.

ماده ۱۰- مرکز موظف است در مورد درخواست بیمار یا وابستگان او جهت انجام خدمات پرستاری در منزل، قراردادی را که حیطة عملیات مراقبتی و تعرفه و بهای خدمات را مشخص می نماید تنظیم و به امضاء طرفین برساند.

ماده ۱۱- شرایط مکان مرکز:

مرکز دارای امکانات و تجهیزات لازم جهت انجام خدمات مورد نیاز مددجویان و بیماران مطابق با ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود. تجهیزات مورد نیاز متعاقباً" اعلام خواهد شد.

ماده ۱۲- محل مرکز: محل ساختمان مرکز و تجهیزات موجود در آن باید قبل از صدور مجوز و شروع بهره برداری توسط کارشناسان ذیربط دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه مورد ارزشیابی و تأیید قرار گیرد.

ماده ۱۳- پروانه تاسیس به نام اشخاص حقیقی، حقوقی و خیریه و شرکت تعاونیهای خدمات بهداشتی درمانی صادر خواهد شد.

ماده ۱۴- صدور مجوز:

به هر متقاضی واجد شرایط و صلاحیت موضوع این آئین نامه فقط پروانه تاسیس یک مرکز اعطا می گردد. این پروانه، پروانه قانونی است که از طریق حوزه معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پس از تصویب کمیسیون قانونی تشخیص امور پزشکی موضوع ماده ۲۰ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی، دارویی، مواد خوراکی، آشامیدنی مصوب سال ۱۳۳۴ و اصلاحیه در سال ۱۳۶۷ جهت فعالیت مرکز صادر خواهد شد.

ماده ۱۵- نظارت و ارزشیابی کلیه خدمات ارائه شده توسط این مرکز در سراسر کشور به عهده دانشگاهها/دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه خواهد بود.

ماده ۱۶- پس از کسب موافقت اصولی از وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، حداکثر ظرف مدت یکسال مهلت مندرج در قرارداد تاسیس منعقد بین وزارت متبوع و متقاضیان باید مرکز جهت ارائه خدمات آماده و قبل از شروع بکار مراتب را برای بازدید و تأیید نهایی به دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه کتباً" اعلام نماید و در صورت عدم آمادگی بنا به دلایلی، براساس مفاد قرارداد تاسیس عمل خواهد گردید.

ماده ۱۷- تغییرات نام و محل مرکز باید با هماهنگی دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه و با موافقت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی باشد، در این صورت پروانه جدید به نام و یا محل جدید صادر خواهد شد.

ماده ۱۸- در صورت غیبت رئیس مرکز به هر دلیل، مؤسس مرکز موظف است فرد واجد شرایطی را به جایگزینی نامبرده معرفی نماید.

ماده ۱۹- در صورتیکه مؤسس یا (مؤسسين) به دلایل موجهی قصد تعطیل و احلال مرکز را داشته باشند مراتب با ذکر دلیل و مستندات لازم حداقل سه ماه قبل از اقدام به دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی مربوطه گزارش نمایند.

ماده ۲۰- تشکیل پرونده شامل ضبط مشخصات کامل بیمار یا مددجو، نام پزشک، نام پرستار، پیراپزشک و مراحل سیر بیماری، اقدامات انجام شده برای بیمار، بایگانی و نگهداری مدرک جهت هریک از گیرندگان خدمات الزامی است.

ماده ۲۱- در ارائه خدمات پرستاری به بیماران و مددجویان رعایت طرح انطباق برای مرکز الزامی است.

ماده ۲۲- در صورتی که مؤسس یا مؤسسين مرکز از ضوابط، مقررات و وظایف موضوع این آیین نامه تخطی نمایند به نحو زیر اقدام خواهد شد:

۲۲-۱- تذکر شفاهی با قید موضوع در صورت جلسه بازرسی محل توسط دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ذیربط.

۲۲-۲- اخطار کتبی توسط دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ذیربط.

۲۲-۳- لغو پروانه تاسیس و تعطیل مرکز به مدت یک تا ۳ ماه بنا به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ذیربط و تصویب کمیسیون قانونی موضوع ماده ۲۰،

۲۲-۴- لغو پروانه تاسیس و تعطیل مرکز به مدت سه ماه تا یک سال به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه و تصویب کمیسیون قانونی موضوع ماده ۲۰،

۲۲-۵- لغو دائم پروانه تاسیس مرکز به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه و تصویب کمیسیون قانونی موضوع ماده ۲۰ و عندالزوم اعلام آن به مراجع قضائی.

ماده ۲۳- شرح وظایف و خدمات ارائه شده توسط این مراکز در ضمیمه آئین نامه پیوست می باشد.

این آئین نامه در ۲۳ ماده و ۲ تبصره و یک ضمیمه پیوستی در تاریخ ۲۶/۵/۷۸ به تصویب رسید.

دکتر محمد فرهادی

وزیر